

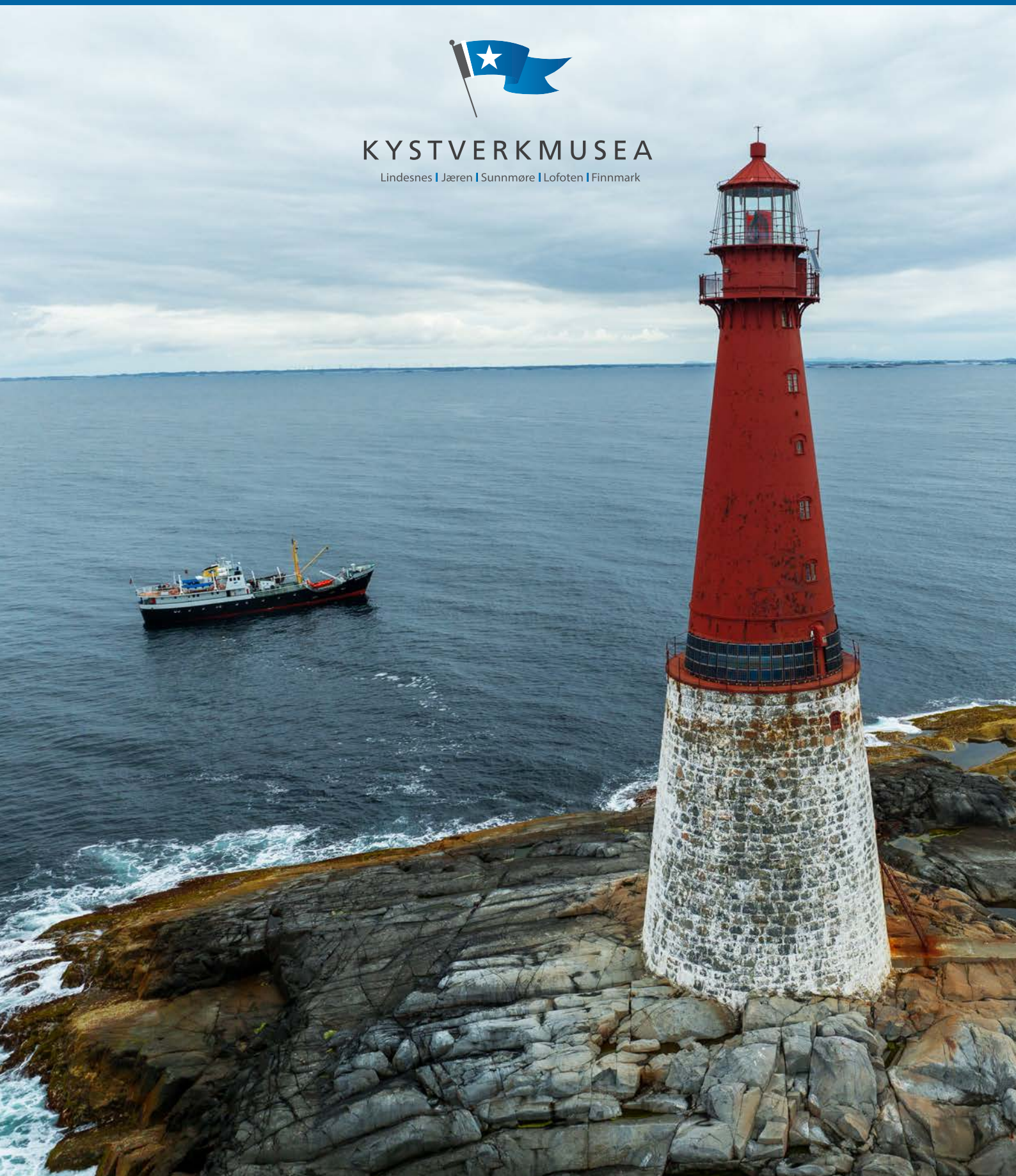
KYSTVERKMUSEA

Årsrapport 2024

KYSTVERKMUSEA

Lindesnes | Jæren | Sunnmøre | Lofoten | Finnmark

INNHOLD

Visjon	3
Hvem og hva er Kystverkmusea?	5
Høydepunkter i 2024	5
Intern arbeidsdeling i Kystverkmusea	6
Samarbeid med andre organisasjoner/institusjoner	8
Internasjonalt samarbeid	9
Hjemmeside og sosiale media	10
Fordeling av frie prosjektmidler 2024	11
Besøk	11
Museumsskipet MS Gamle Okseøy	12
Kystverkmuseas prosjekter i 2024	15
Trygg bevaring og helhetlig samlingsforvaltning	18
Solid kunnskapsproduksjon	20
Relevant formidling	22
Fornyng	26
Aktiv samhandling	28
Årshjul 2024	31

Visjon

Kystverkmusea skal være et fyrtårn med karakter!

Hvem og hva er Kystverkmusea?

Kystverkmusea ble etablert i 2008 som Kystverkets etatsmuseum. Opprettelsen av Kystverkmusea er basert på et faglig, økonomisk og organisatorisk samarbeid mellom Kystverket som statlig fagdirektorat og fem selvstendige museumsinstitusjoner:

- Lindesnes fyrmuseum
- Jærmuseet
- Viti
- Museum Nord
- Museene for kystkultur og gjenreisning i Finnmark

De fem museene skal til sammen fylle de nasjonale og regionale funksjonene knyttet til rollen som Kystverkets etatsmuseum.

De fem institusjonene danner således sammen et nasjonalt museum. Museet har hele landet og hele Kystverkets virkefelt som arbeidsområde, dvs. hele den maritime infrastrukturen i form av:

- Fyr- og merketjenesten
- Havner og farleder
- Lostjenesten
- Moderne trafikkovervåking
- Miljø- og sikkerhetsberedskap

Kystverkmuseas rolle som etatsmuseum er basert på et forpliktende samarbeid mellom fem museumsinstitusjoner. En samordner aktivitetene ved å utarbeide felles strategi- og plandokumenter, og gjennom de tilskudds- og ytelsesavtaler som hvert år inngås mellom de enkelte museene og Kystverket. Arbeidet i etatsmuseet utføres i vesentlig grad av Fagrådet, som består av en fast representant fra hvert museum, mens overordnet strategisk arbeid og vedtak gjøres av direktørene i fellesskap. Arbeidet ledes av Stiftelsen Lindesnes fyrmuseum som er gitt rollen som koordinerende enhet for Kystverkmusea.

Høydepunkter i 2024

- Etableringen av European Route of Lighthouses (ERoL)
- Sommertokt med Gamle Oksøy, med digital dokumentasjon av ni fyrstasjoner
- Jubileumsutstilling i forbindelse med Statens havnevesens 150 årsjubileum i Kabelvåg
- Kystverkets 50-årsjubileum, markert i Ålesund.
- Publisering av nettutstillingen Vern mot storhavet. 150 år med fiskerihavner. Avslutning av fiskerihavnprosjektet.
- Publisering på nettsiden Digitale fyrbesøk.
- Turné med kunstutstillingen Å søke seg fra mørke til lys

Intern arbeidsdeling i Kystverkmusea

Arbeidsområdet til etatsmuseet omfatter hele landet og hele etatens virkefelt. For å gjennomføre arbeidet har en valgt en delvis geografisk og delvis tematisk ansvarsfordeling mellom de fem avdelingene. Man har tilstrebet et mest mulig hensiktsmessig forhold mellom de enkelte museene og Kystverket.

Museene for kystkultur og gjenreisning (Kystmuseene)

Kystmuseene består av seks avdelinger fordelt på kommunene Hammerfest, Måsøy, Nordkapp, Gamvik, Lebesby og Berlevåg. Selskapet har totalt 10 formidlingsarenaer for publikum.

Kystmuseene dokumenterer Finnmarkskystens historie og samtid gjennom innsamling, bevaring, forskning og formidling. Museene skal fremme interessen for kunnskap, forståelse og samfunnsengasjement rundt blant annet temaene fiskeriene, turismen, den maritime infrastrukturen, evakuering og gjenoppbygging etter 2. verdenskrig, samt den flerkulturelle dimensjonen i kystsamfunnene.

Kystmuseenes funksjon som etatsmuseum for Kystverket er primært lagt til avdelingene Nordkappmuseet, Slettnes fyr/Gamvik museum og Berlevåg Havnemuseum.

Museene for
KYSTKULTUR OG GJENREISNING
I FINNMARK IKS

Museum Nord

Stiftelsen Museum Nord driver innsamling, dokumentasjon, forskning og formidling av kultur- og naturhistorie i Ofoten, Vesterålen og Lofoten. Museum Nord arbeider med bevaring av kulturminner og fysiske miljøer av kulturhistorisk betydning, og vern av gjenstander, skrevne kilder, bilder og muntlig tradisjon. Stiftelsen skal drive en allsidig formidling bl.a. basert på dette arbeidet.

Stiftelsen Museum Nord skal være kompetansesenter for museal virksomhet i sitt område og skal legge vekt på å fremme koordinering og samarbeid lokalt og regionalt. Stiftelsen skal også engasjere seg i utvikling av museumsfunksjoner på fylkesnivå og delta i nasjonale og internasjonale nettverk og samarbeidstiltak.

Museum Nord har fire regionale avdelinger og 21 formidlingsarenaer for publikum.

Museum Nords funksjon som etatsmuseum for Kystverket er primært lagt til avdelingene Lofotmuseet, Andenes museum og Hurtigrutemuseet. Fagrådsstillingen er knyttet til Lofotmuseet. I etatsmuseet har Museum Nord et spesielt museumsfaglig ansvar for Kystverkets virksomhet knyttet til fiskerihavner.

I 2024 hadde Museum Nord 20-årsjubileum.

Viti

Stiftinga Viti er en vitenskapelig museumsinstitusjon med hovedkontor i Ålesund. Viti har lokale, regionale og nasjonale oppgaver og er tilknyttet det nasjonale museumsnettverket. Museet drifter ti arenaer, tre flytende fartøyer og er organisert i fire avdelinger: kulturhistorie, kunst, samlingsforvaltning og bevaring og fellesadministrasjon.

Viti har fokus på dokumentasjon, forskning og formidling av Sunnmøres kunst og kultur. På Fiskerimuseet i Ålesund sentrum har Viti utstillinger som formidler blant annet regional loshistorie og havfiske. Viti har fire kontorsteder og stillingen som er knyttet til Kystverkmusea har tilholdssted i kontorfellesskap i Volda. I Kystverkmusea arbeider Viti særlig med Fyr- og merkevesenet. Dette omfatter blant annet forskning, formidling og dokumentasjon om fyr og fyrbyggerne.

Jærmuseet

Stiftinga Jærmuseet er regionmuseum for kommunene Randaberg, Sola, Sandnes, Gjesdal, Klepp, Time og Hå, samt regionalt vitensenter for Sør-Vestlandet.

Jærmuseet er en vitenskapelig institusjon som skal dokumentere Jærregionens historie gjennom innsamling, bevaring, forskning og formidling. Museet skal fremme interesse for kunnskap, utdanning, forskning og kompetansebygging i regionen og særlig stimulere barn og unges interesse for teknologi og naturvitenskap, utforskertrang og samfunnsengasjement.

Tungenes fyr representerer Jærmuseet i Kystverkmusea. Tungenes fyr har i etatsmuseet et spesielt ansvar for forskning, dokumentasjon, formidling og bevaring av Kystverkets los- og trafikksentralhistorie. I tillegg har Jærmuseet avdelingen Varden sjøredningsmuseum som formidler historien om sjøredningstjenesten i Rogaland.

Lindesnes Fyrmuseum

LINDESNES FYR

Lindesnes fyrmuseum er organisert som en stiftelse med et heleid aksjeselskap. Ved siden av museumsvirksomheten har museet som målsetting å bevare den fredede fyrstasjonen på Lindesnes og legge forholdene til rette for de mange besøkende i området. Stiftelsen er et selvstendig museum, som ikke mottar driftstilskudd fra Kulturdepartementet og derved heller ikke har vært organisatorisk berørt av den nasjonale museumsreformen.

Lindesnes fyrmuseum skal fungere som koordinerende ledd i Kystverkmusea, og ha hovedansvaret for kontakten med fagetaten. Som koordinerende ledd skal museet ivareta helhetsperspektivet i Kystverkmuseas virksomhet og ivareta forholdet til andre nasjonale og internasjonale samarbeidspartnere.

Lindesnes fyrmuseum skal også ha et spesielt ansvar for vern og alternativ bruk av etatens kulturminner i samarbeid med Kystverket.

Samarbeid med andre organisasjoner/institusjoner

Kystverkmusea samarbeider med de maritime museumsnettverkene: Sjøfartsnettverket og Nettverket for fiskeri- og kystmuseer.

På nasjonalt nivå har Kystverkmusea gjennom en årrekke hatt et nært samarbeid med de frivillige organisasjonene som er engasjert i arbeidet med bevaring og alternativ bruk av fyr. Våre samarbeidspartnere blant de frivillige organisasjonene er:

- Norsk Fyrforening
- Forbundet KYSTEN
- Norsk forening for fartøyvern
- Norges museumsforbund
- Den Norske Turistforening
- Friluftsrådernes landsforbund

Kystverkmusea deltar på leietagersamlingene til Kystverket. Siste samling ble gjennomført på Brekstad.

FYR OG LUR
Dagseminar i Skudeneshavn
Lørdag 21. september 2024

Norsk Fyrforening arrangerer i samarbeid med Kystverkmusea dagseminar i vakre Skudeneshavn. Det blir vandring i det fredede bygningsmiljøet i sentrum, besøk på museet med blant annet historien om Erling Jensens tåkelur-fabrikk. Etter lunsj reiser vi ut til Vikeholmen fyr.

Dagsprogram:

10.00	Oppmøte Havn Hotell
	Byhistorisk vandring
	Besøk i museet
12.00	Lunsj ved Havn Hotell
13.00	Avreise til Vikeholmen fyr
16.00	Vel hjem!

KYSTVERKMUSEA
Undervisning i Sjøfart / Sjøfartsmuseer / Lufthavn / Færverksmuseer

Arrangementet koster kr 100, - pr. person. Påmelding (innen 18.09.) gjøres her:
<https://fyr.no/fyr-og-lur-seminar-i-skudeneshavn>

Internasjonalt samarbeid

Hvert enkelt fyr er et ledd i et verdensomspennende nettverk av navigasjonshjelpemidler.

Fyrene er dermed en del av en verdensarv som krever samarbeid over landegrensene for å ivaretas. Utfordringene knyttet til teknologisk utvikling, automatisering og avbemannning er i hovedsak de samme over hele verden, og Norge kan ha mye å tjene på å utveksle erfaringer med andre land. Samtidig er det behov for et internasjonalt formidlingssamarbeid som fokuserer på fyrene som global kulturarv og internasjonale kulturminner.

European Route of Lighthouses (ERoL)

I september 2023 samlet aktører fra ulike fyrorganisasjoner og fyreiere i Europa seg i Brussel til etableringen av European Route of Lighthouses, en europeisk fyrløype som har som intensjon å bli godkjent av Europarådet som offisiell kulturløype.

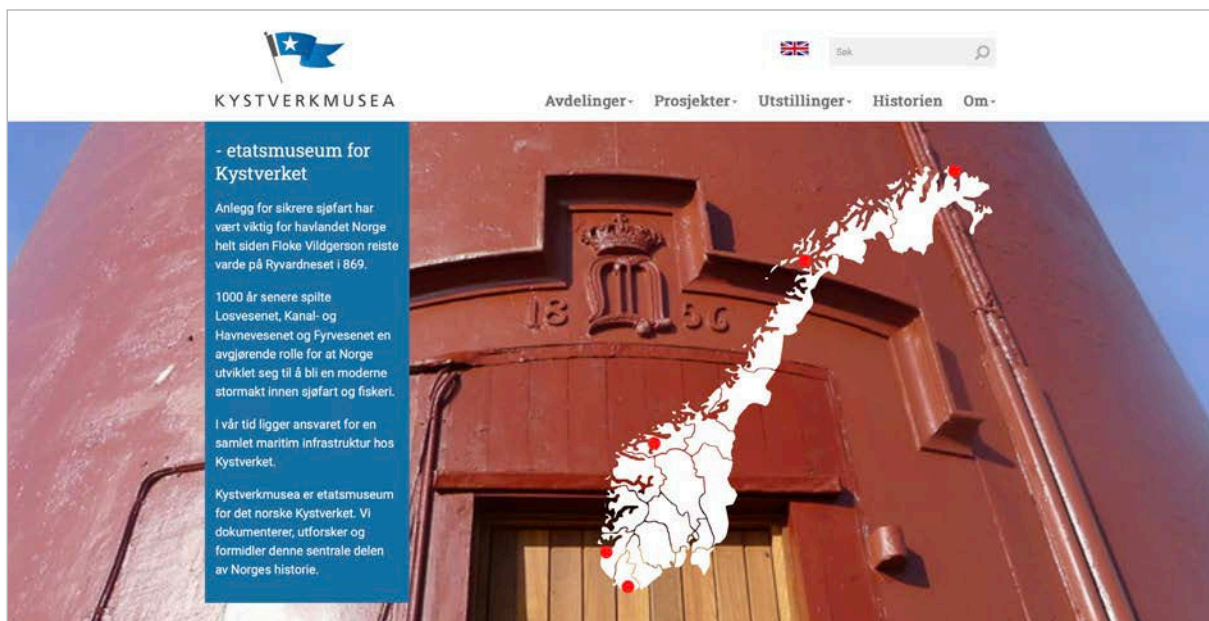
Representanter fra Tyskland, Portugal, Frankrike, Estland, Irland og Norge deltok i etableringen. Ved utgangen av 2024 hadde 152 fyr registrert seg som medlemmer. Organisasjonen blir ledet av Kystverkmusea/ Lindesnes fyrmuseum ved Espen Frøysland.

WG Coastal Heritage

Baltic Region Heritage Committee (BRHC) fremmer kulturarven som strategisk ressurs for utvikling i Østersjøregionen. BRHC ble opprettet i 1998 og er sammensatt av valgte representanter med ansvar for nasjonal kulturarvforvaltning i ni land. Kystverkmusea/ Lindesnes fyrmuseum ved Espen Frøysland er representant i BRHC gjennom sin rolle som leder for Working Group Coastal Heritage, en av fem arbeidsgrupper etablert under BRHC.

EØS-prosjektet The Great Crane

Kystverkmusea ved Lindesnes fyrmuseum har sammen med Museum Vest og Gdansk Maritime museum samarbeidet om det treårige EØS prosjektet The Great Crane. Prosjektet ble avsluttet i april 2024. Fyrmuseets bidrag har vært en filmproduksjon produsert av Per Thomas Goversen.

Hjemmeside og sosiale media

Hovedmålet med hjemmesiden www.kystverkmusea.no er å gi etatsmuseet et stabilt og ryddig hjem på internett som formidler hva Kystverkmusea er, hvordan etatsmuseet er organisert, om fellesprosjekt og annet faglig arbeid. Markedsføring av besøksmål, arrangement o.l. foregår primært på andre plattformer som Facebook.

Kystverkmusea har 1973 følgere på Facebook og hadde 143 innlegg i 2024. På Kystverkmusea.no var det 4 774 besøk med 6 735 sidevisninger i 2024.

Kystverket og Kystverkmusea har samarbeidet om å gjøre digitale fyrmodeller tilgjengelig for allmennheten gjennom siden nettsiden www.fyr.kystverket.no. Modellene har også vært tilgjengelig gjennom egne hjemmesider og trykkskjermer hos museene. Besøksmålinger på nettsiden ble implementert 3. september. Dei siste fire månedene har 810 unike personer besøkt 3900 sider.

Nettutstillingens "Vern mot Storhavet" fremside har i tidsperioden 29.oktober til 1. januar hatt 1 221 besøkende.

Kystverkmusea benytter nettsiden Sketchfab (<https://skfb.ly/olQsw>) til å vise frem 3d modeller av fyr. Per. januar 2025 har vi 45 modeller liggende ute. Modellene har hatt 12700 visninger med Alnes 2022, Svinøy 2023 og Oksøy fyrstasjon som de mest sette.

Nettsiden "Kystreise.no" (<https://kystreise.no/>) formidler kystkultur og maritime kulturminner. Siden finnes i engelsk versjon "Coastlight.net" (<https://coastlight.net/>) hvor vi også har med fyr fra andre europeiske land.

Fordeling av frie prosjektmidler 2024

Prosjekt	Sum
Dokumentasjonsmal	150 000,-
Forprosjekt, ny utstilling Lindesnes	150 000,-
Bokprosjekt	200 000,-
Sommertokt Gamle Oksøy, Bodø 2024	300 000,-
Etablering av Europeisk kulturløype, European Route of Lighthouses	150 000,-
Kystverket 50 år i Ålesund. Formidling/arrangement i sentrum	50 000,-
Vandreutstilling, Kunstprosjektet Linse	150 000,-
DKS. Lykt i Mørket, Produksjon av materiell til alle museene	260 000,-
Sjøbruks-utstilling. Etablering av ny utstilling, sjøtrafikkjenesten	50 000,-
Utredning/ forprosjekt om Magasin i Finnmark	40 000,-
Totalt	1 300 000,-

Besøk

Samlet har Kystverkmusea et nasjonalt nedslagsfelt. Her er oversikten over de registrerte besøkstillene ved Kystverkmuseas avdelinger i 2024:

Museum	Antall
Lindesnes fyrmuseum	93 984
Lofotmuseet/Andøymuseet/Hurtigrutemuseet	76 437
Tungenes fyr	17 130
Slettnes fyr/Berlevåg havnemuseum/Nordkappmuseet	23 001
Fiskerimuseet i Ålesund	6 211
M/S Gamle Oksøy	457
Samlet besøkstill for Kystverkmusea i 2024	217 220

Museumsskipet MS Gamle Oksøy

Gamle Oksøy hadde et aktivt år i 2024. Første seilas etter vinteropplaget gikk til Horten, Drammen og Oslo i slutten av april på oppdrag for Oslofjorden Losoldermannskap (Kystverket). Fire nye loser ble uteksaminert på strekningen fra Færder fyr til Oslo. Rett etter at losoppdraget i Oslofjorden var avsluttet deltok mannskap og noen ansatte ved Lindesnes fyrmuseum på årsmøtet til Norsk Fyrforening som ble avholdt i Oslo Havns lokaler på Vippetangen. Gamle Oksøy ble i den forbindelse benyttet til en kveldstur på fjorden for at deltakerne skulle få se Kavringen, Dyna, Steilene og Heggholmen fyr samt en del annen maritim infrastruktur.

I midten av mai seilte Gamle Oksøy til Thyborøn i Danmark hvor skipet ble slippsett for årlig bunnbesiktelse og bunnsmøring samt en god del annet nødvendig vedlikeholdsarbeid. Hele bunden ble høytrykkspylt ned til bart stål. Deretter ble det lagt på fem strøk med grunning og bunnstoff, og samtlige anoder ble skiftet. Hele skipets eksteriør over vannlinja fikk også grundig rustpikking og maling. Dette arbeidet ble i all hovedsak utført av aktive medlemmer i Gamle Oksøys Venner, og fartøyet så meget fint ut etter to uker på slipp.

I første halvdel av juni seilte Gamle Oksøy i svenske og danske farvann i forbindelse med et bokprosjekt som skal ta for seg utviklingen av sjøveien fra Nordsjøen til Østersjøen. Hensikten var å dokumentere fyrstasjoner og annen maritim infrastruktur samt å knytte kontakter som kan bidra med kunnskap om dette feltet. Bokprosjektet ledes av Jo van der Eynden og Per Roger Lauritzen. I løpet av disse ukene besøkte Gamle Oksøy Havner og fyr langs kysten av Sverige og Danmark, totalt 20 stykker. I Hirtshals, Skagen og Hanstholm ble det gjennomført publikumsarrangementer i samarbeid med de lokale fyrforeningene. Det ble holdt foredrag om bokprosjektet og andre prosjekter som Lindesnes fyrmuseum/ Kystverkmusea var engasjert i. Gamle Oksøy var åpent for publikum på disse stedene.

På grunn av en del ut- og inndokkinger ved Bredalsholmen sist sommer, bestemte Fyrmuseet at Gamle Oksøy skulle benytte Ballastbrygga i Mandal som base når skipet ikke var på tokt sommeren 2024. I slutten av juni sørget venneforeningen for oppussing av akterdekket mens skipet lå i Mandal.

10. juli startet det store sommertoktet som gikk fra Mandal til Bodø. Seilasen nordover var forbeholdt de aktive i Gamle Oksøys Venner som ønsket å delta på Forbundet KYSTENS landsstevne i Bodø. På seilasen nordover besøkte skipet syv havner før en ankom Bodø. Seilasen sørover foregikk i regi av Kystverkmusea og hensikten var å fortsette arbeidet med å dokumentere utvalgte fyrstasjoner. På sørtur anløp skipet Myken, Lovund, Brønnøysund, Villa, Bessaker, Uthaug, Børøysund, Ringholmen, Kristiansund, Ålesund, Fedje, Bekkjarvik og Skudeneshavn. Følgende fyrstasjoner ble grundig dokumentert – både eksteriør og interiør: Myken, Villa, Kaura, Kjeungskjæret, Terningen, Hellisøy og Geitungen. I tillegg ble Grinna, Gjeslingan og Grip fyr fotografert ved hjelp av drone.

På seilasen sørover anløp Gamle Oksøy også Bergen Engines kaianlegg på Hordvikneset for å ta om bord seks paller med nye reservedeler til fartøyets hovedmotor. Dette ble gitt i gave fra Bergen Engines (Bergen Diesel) til Stiftelsen Lindesnes fyrmuseum, og dette vil være av uvurderlig verdi for fartøyets drift i lang tid framover.

Totalt på hele sommertoktet var det 374 besøkende om bord, og samlet distanse for toktet var 1 595 nautiske mil.

I august deltok Gamle Oksøy på Skalldyrfestivalen i Mandal. Her lå skipet sammen med Hestmanden ved Ballastbrygga, og deltakelsen var et samarbeid med Søgne kystlag og Skalldyrfestivalen. To dager med åpent skip resulterte i 135 besøkende. Fra Mandal gikk turen direkte til Arendal for å være hotellskip under Arendalsuka. Kystverket og Norges Museumsforbund disponerte lugarene, og det ble også arrangert enkelte møter og sosiale tilstelninger om bord. I løpet av denne hektiske uka var det 150 gjester på besøk.

I slutten av august hadde det nasjonale Sjøfartsnettverket samling i Arendal. Dette er et samarbeidsforum for maritime museer i Norge hvor også Lindesnes fyrmuseum er aktiv deltaker. Under samlingen ble det arrangert en seilas fra Grimstad til Arendal med Gamle Oksøy. I begynnelsen av september seilte Gamle Oksøy til Bragdøya for å være hotellskip under den årlige visefestivalen på øya.

Fra midten av september ble Gamle Oksøy igjen benyttet av Kystverket til opplæring av nye losere i regi av Rogaland, Vestlandet, Møre og Trøndelag Losoldermannskaper. Et stort antall fjorder, skipsleder og havner ble besøkt fra Tananger i sør til Steinkjer i nord. Totalt var det 23 losere og losaspiranter om bord i disse tre ukene, og utseilt distanse var 2070 nautiske mil.

Fra begynnelsen av oktober lå Gamle Oksøy i opplag ved Bredalsholmen Dokk og Fartøyvernsenter som vanlig. Takket være bidrag fra Stiftelsen UNI ble skipets redningsutstyr fornyet i 2024 med ny MOB-båt og fire nye 25-manns redningsflåter. Utseilt distanse i 2024 var 5360 nautiske mil.

Gamle Oksøys Venner har utført en rekke vedlikeholdsarbeider om bord – både før og etter seilingssesongen. Viktige arbeider som har blitt utført i 2024 har vært knyttet til hovedmotor, akterdekk, radiatorer, ventilasjon og utvendig rustpikking og maling.

Venneforeningens arbeid er helt avgjørende for at skipet alltid ser presentabelt ut, er operativt, sertifisert og klart for nye seilaser. I tillegg er mange av de aktive i venneforeningen med som mannskap når fartøyet er på tokt. Lindesnes fyrmuseum gir en stor takk til Gamle Oksøys Venner. Formidling, utstillinger og andre tilbud.

Kystverkmuseas prosjekter i 2024

Nye prosjekt i 2024

Kystverkmusea bevilget penger til bokprosjektet "Skagerrak/Kattegat" og bidro med MS Gamle Oksøy til feltarbeid og relasjonsbygging. Det ble gjennomført dokumentasjonstokt til Sverige og Danmark i juni med Gamle Oksøy i forbindelse med bokprosjektet.

Fiskerihavner i 150 år

29. oktober lanserte Kystverkmusea nettutstillinga "Vern mot storhavet. Fiskerihavner i 150 år".

Det var den siste delen av kunnskapsproduksjon og formidling om norske havner i fiskerihavnprosjektet. En ressursbank basert på tekster, dokumentasjon og kunnskapsinnhenting er opprettet og tilgjengeliggjort for Kystverket. Prosjektet ble dermed avsluttet i 2024.

Dokumentasjonsmalprosjektet

I samarbeid med Kystverket har Kystverkmusea har et prosjekt med å utvikle prosedyrer og en standardisert mal for dokumentasjon av kulturminner i Kystverkets eie. Høyest prioritet har freda og ikke-freda anlegg som etaten skal avhende eller vurderer å destruere.

Arbeidet har blant annet resultert i digitale modeller av kulturminnene. Disse blir igjen et supplement til Kystverkets forvaltningsplaner for freda fyrstasjoner. Det brukes droner for utendørsopptak og spesialkameraer med punktmåling inni og rundt bygningene. Dette gir modeller som man kan "vandre" rundt i digitalt og i tillegg kunne hente ut mål og annen informasjon.

I 2024 fortsatte arbeidet med et tokt fra Bodø og sørover. På toktet ble Myken, Villa, Kaura, Kjeungskjær, Terningen, Hellisøy og Geitungen dokumentert både med droner og skannere. I tillegg ble Grinna, Gjæslingan og Grip fyr dokumentert med drone.

Arbeidet har skjedd i samarbeid med Kystverket og en del av prosessen har vært opplæring av etatens bygningsingeniører. I september deltok Simen Lunøe Pihl på en samling med bygningsingeniørene på Oksøy fyrstasjon. Der ble erfaringene drøftet. Flere av bygningsingeniørene har gjennomført egne skanninger og de er også i gang med å bruke droner for dokumentasjon og inspeksjon av bygninger.

Ved utgangen av 2024 hadde Kystverket og Kystverkmusea skannet bygninger på i alt 33 fyrstasjoner. Flere av skanningene og en del 3d-modeller er gjort tilgjengelige på en egen nettside. Der kan alle oppleve flere av fyrene.

Prosjektet med å utvikle dokumentasjonsmalen avsluttes i 2025.

Kunstprosjektet

Kystverkmusea produserte en kunstutstilling i anledning 200 årsjubileet for Fresnel-linsen i 2023. Åtte eksterne kunstnere, i tillegg til kurator Emma Gunnarsson, bidro med installasjoner.

Etter først å ha vært vist på Nordkappmuseet i Honningsvåg høsten 2023 ble utstillingen i 2024 vist for et stort publikum i Kabelvåg i mars og april, og på Lindesnes fyr fra juni til desember. Før jul ble utstillingen sendt til Berlevåg for visning på Berlevåg havnemuseum. Den står i Berlevåg til februar 2025.

Trygg bevaring og helhetlig samlingsforvaltning

Felles tiltak

I Digitaltmuseum.no har Kystverkmusea 3 576 publiseringer, derav 3 220 fotografier og 356 gjenstander. Publiseringene i Digitaltmuseum.no har sitt utgangspunkt i ferdig registrerte objekter i databasen Primus. I Kystverkmuseas egen digitale foto- og filmarkiv (DAM) ble det i 2024 lagt inn 38 nye bilder. Kystverkmusea er i gang med kartlegging av relevante deler av samlingene ved de enkelte avdelingene.

Tiltak Lindesnes

- De siste store gjenstandene ble flyttet fra Spangereid til magasin i Kristiansand.
- Gjenstander som blant annet har vært stilt ut i Kystverkets lokaler i Arendal ble overført til fyrmuseets magasin i Kristiansand.

Tiltak Tungenes fyr

- Utvendig vedlikehold Tungenes fyr fullført. Følgende arbeid har blitt utført:
 - Taket er løftet av, og lekkasjesteder er utbedret.
 - Takskeer er skiftet ut
 - Rekkverk utenfor tårn er skiftet ut
 - Størsteparten av fyrbygningen er nymalt.
 - Det resterende malearbeidet blir utført i 2025

Tiltak Viti

- I 2024 ble det gjennomført befaring i bygget hvor Nørvesamlingen er oppbevart. Det ble laget en plan for hvordan tilrettelegge for videre arbeid i 2025.

Tiltak Museum Nord

- Kartlegging av gjenstander knyttet til Kystverkmusea i Museum Nords samling.
- Befaring av gjenstandslager ved Kystverkets lokasjon i Kabelvåg.

Tiltak Kystmuseene

- Kystmuseene har prosjektet Et felles arkiv for Kystmuseene. Det skal lages felles arkiv- og saksbehandlingssystem. Samlingsforvalter og arkivar fra Hammerfest har befart Berlevåg, prosessen med å integrere Berlevåg er i gang. Gamvik/Slettnes fyr inngår også i planen, der det digitale arkivet vi fikk i fjor blant annet skal gjennomgås.
- Planen om magasin forutsatte at kommunen var villig til å overta bygget Husmorstua. Dette har møtt på hindringer av kommuneøkonomiske årsaker og har dermed ikke hatt ønsket fremgang.
- Slettnes fyr er antikvarisk totalrestaurert i 2024. Det har også fått tekniske forbedringer; vann, elektrisitet, ventilasjon. Det er satt opp ny bølgebryter, utbedret gangarealer m.m. MKGF og Kystverket har brukt nær 12 millioner kroner.
- Det er utarbeidet ny løpende vedlikeholdsplan for Slettnes fyr, under KVMs ansvarsområde. Planen er i henhold til antikvariske krav.

Solid kunnskapsproduksjon

Felles tiltak

- Fagrådet har et aktivt prosjekt for å utvikle mal til dokumentasjon av tekniske kulturminner.
- Et prosjekt for dokumentasjon av fiskerihavner ble fullført.

Tiltak Lindesnes

- Arbeid med Fiskerihavnprosjektet.
- Kunnskapsutveksling med og opplæring av Kystverkets bygningsingeniør i tilknytning til dokumentasjon av fyrstasjoner.
- Prosjektledelse dokumentasjonsmalprosjektet.
- Utvikling av vær Simulator for Lindesnes fyr.

Tiltak Tungenes fyr

- Dokumentasjon av fiskerihavner: Utsira, Obrestad og Skudenes.
- Dokumentasjon loshytte Merdø.
- Deltakelse i forskningsprosjektet Ruival i regi av TØI. Prosjektet handlet om gjenbruk av kulturlandskap, deriblant Tungenes fyr.

Tiltak Museum Nord

- Prosjektledelse og kunnskapsproduksjon til Fiskerihavnprosjektet. Gjennomføring av arbeidsseminar om fiskerihavner i samarbeid med fagrådet.
- Deltakelse på dokumentasjonstokt med Gamle Oksøy og i utvikling av ny dokumentasjonsmal. Dokumentasjonsarbeid på Myken, Villa og Kjeungskjær.
- Dokumentasjonsarbeid og tekstproduksjon til jubileumsutstillingen "Fra Statens havnevesen til Kystverket" i Kabelvåg.

Tiltak Viti

- Deltagelse i Dokumentasjonsmalsprosjektet. Gjennom prosjektet har vi prøvet ut og utviklet metoder for dokumentasjon og digitalisering.
- Kystreise.no. 38 nye bilder ble publisert i 2024, mesteparten av fyr og fyrlykter på Nordmøre og Romsdal.
- Artikkel "Besøk eit digitalt fyr!" i Gavlen 2024 Viti.
- Dokumentasjonsarbeid på Myken, Gjæslingan, Grinna, Villa, Kaura, Kjeungskjær, Terningen, Grip, Hellisøy og Geitungen fyr.
- Deltagelse i Fiskerihavnprosjektet. Arbeid med gammelt kildemateriale, samt innlån av private bilder til utstillingen.
- Deltagelse tokt med Gamle Oksøy.

Tiltak Kystmuseene

- MKGF laget artiklene om Berlevåg, Hamningberg og Vardø i fiskerihavn-prosjektet.
- Skrevet artikkel i to deler for lokalmagasinet Berlevågingen der historien bak krav og utbygging av havn i Berlevåg og Hamningberg sammenlignes.
- Produsert plakattstilling om brenningen i 1944 og den påfølgende gjenreisningen, der Kystverkets daværende avdelinger var viktige aktører. Danner grunnlag for videre markeringer i 2025 med hovedvekt på gjenreisning av infrastruktur og samfunn i Finnmark og Nord-Troms.

Relevant formidling

Felles tiltak

- Lanseringen av nettutstillingen "Vern mot storhavet"
- Hvert museum har fått en berøringsskjerm for formidling av "Digitale fyrstasjoner".

Tiltak Lindesnes

- Gjennomføring av DKS-opplegg for 7. klassinger fra Lindesnes og nabokommunene.
- Museet har hatt guiding til faste tider hver dag i juli med guidekorpset. Det har også vært guiding av flere grupper.
- Stor berøringsskjerm med interaktiv væroplevelse ved Lindesnes fyr satt opp.
- Skjerm for formidling av "Digitale fyrstasjoner" satt opp.

Vern mot storhavet

150 år med fiskerihavner

Tiltak Tungenes fyr

- Utvikling av tre nye utstillingselement til pilot maritimt vitensenter, hvorav en med tema sjøtrafikksentral
- Oppgradering av tidl. utstilling med tema loshistorie. Et konkurranseløsing-spill er ferdig utviklet.
- Det ble gjennomført 21 konserter og ett litteraturarrangement.
- Til sammen 548 elever og lærere deltok i organisert undervisning.

Tiltak Viti

- "Havnefest i Ålesund". Markering av 50 års jubileet til Kystverket. Arrangement for barn og unge. Gjennomført i samarbeid med Kystverkets pensjonistlag og Ålesund seileforening.
- Foredrag: "Fyrstasjonane på Nordmøre" foredrag for Norsk Sjøfartshistorisk selskap Nordmøre. Kristiansund 25. januar.
- Presentasjon ved lansering av nettutstillingen "Vern mot storhavet". Ålesund 29.10.2024. Sammen med Kristine Moltu, Museum Nord.
- Artikkel "Besøk eit digitalt fyr" Gavlen 2024
- Turne med den kulturelle skolesekken (DKS) "Lykt i mørke". Prosjektleder Ane Havnegjerde, Viti. 250 elever fikk besøk av museet.
- Nettportalen: www.kystreise.no Viti har lagt inn 38 nye bilder, hovedsakelig av fyrlykter.
- Nettutstilling "Vern mot storhavet". Viti har bidratt med redaksjonsarbeid. Vært hovedforfatter på tre av havnene (Nordøyan, Alnes og Silda) og medforfatter på en del flere.

Tiltak Museum Nord

- Introduksjon til åpning av kunstutstillingen "Fra mørke til lys", Galleri Espolin, Kabelvåg 2. mars.
- Prosjektledelse og produksjon av jubileumsutstillingen "Fra Statens Havnevesen til Kystverket" i Kabelvåg. Utstillingsåpning 30. mai.
- Presentasjoner og omvisninger i jubileumsutstillingen i Kabelvåg til grupper.
- Formidling av skoleopplegg til 180 elever i jubileumsutstillinga i Kabelvåg.
- Forfatter på hovedside av nettutstillinga "Vern mot storhavet" og tre havner (Kabelvåg, Skjærvær og Østre Nesland). Redaksjonsarbeid på utstillinga.
- Presentasjon ved lansering nettutstillinga "Vern mot storhavet". Ålesund 29.10.2024. Sammen med Frode Pilskog, Viti.
- Foredrag "Fyrstasjoner - fra et privatarkivperspektiv" på Arkiv i Nordlands seminar om privatarkiver, Stokmarknes 2. desember.
- Omvisninger i fyrtårnet på Andenes gjennom hele året.

Tiltak Kystmuseene

- Prosjektledelse av kunstprosjektet med Fresnel-linse 200 år. Utstillingen har også vært i Berlevåg.
- Kystens dag med skolen: Tur med Gamle Mårøy til Kongsfjord.
- Kystens dag for voksne: Dagscruise med Gamle Mårøy ned Tanafjorden
- To ulike arrangementer på Kjølnes Fyr.
- Hadde Kjølnes Fyr åpent for publikum sommerstid for første gang på lenge.
- Kunstbasert formidling ved utvalgte kulturminner fra Kystverket; det er spilt inn kunsteventyr for å lyttes til på stedene.
- Populærhistorisk artikkel som sammenligner historie og havneutbygging i Berlevåg og Hamningberg. (Publisert i Berlevågingen)
- I Gamvik er det gjort forstudie av Slettnes fyrs rolle i det større verneområdet. Det er forberedt en søknad til Miljøverndirektoratet og Statsforvalter om naturinformasjonssenter ved Slettnes fyr, knyttet til Slettnes naturreservat og Ramsar-området.
- Formidling av brenning av Slettnes fyr gjennom en nyskapt musikk- og teaterproduksjon, framført før over 150 publikummere 28.juli 2024. Samproduksjon mellom Slettnes fyr, Gamvik museum og Visjoner Teater.
- Markering av 50 år siden det første Hurtigruteanløpet på Berlevåg havn, med fyrverkeri. Omtrent 100 lokale deltagere samt omtrent 300 aktivt deltagende fra Hurtigruten.

Fornyning

Felles tiltak

Fagrådet har ukentlige digitale møter og har samarbeidet godt gjennom hele året.

- Nettbaserte fagrådsmøter og prosjektmøter
- I Dokumentasjonsmalprosjektet gjennomgår Kystverkmusea en betydelig kompetanseheving innen teknisk dokumentasjon og bruk av nye verktøy. Det omfatter fotogrammetri, bruk av drone, 3D skanning og 360 graders foto. Presentasjonsverktøyet "Storymaps" er også tatt i bruk i forbindelse med fiskerihavnprosjektet.

Tiltak Lindesnes

- Ombygging av kafearealet i Fjellhallen.
- Værsimulator for Lindesnes fyr (stor berøringsskjerm).

Tiltak Tungenes fyr

- Berørings skjerm for visning av "Digitale fyrstasjoner" er plassert i kaféen på Tungenes fyr.
- Videreutvikling av pilot Maritimt vitensenter.

Tiltak Viti

- Utprøving av metoder for digital dokumentasjon. Dette omfatter fotogrammetri, 360 film og foto, 3D skanning og filming.

Tiltak Museum Nord

- Utprøving av metoder for digital dokumentasjon. Dette omfatter 360 film og foto, 3D skanning og filming
- Museum Nord arbeider med utvikling av fast utstilling til SKREI senteret i Kabelvåg. Deler av Kystverkets historie blir inkludert i utstillinga.

Tiltak Kystmuseene

- Det har blitt utviklet formidling ved bruk av kunst og kreative metoder. Samarbeid med Kvitbrakkas venner har gitt oss noe kunstbasert formidling. Videreføring fra 2023. Presentasjoner ved Daria Pantaleevnas arbeid med lydvandring ved Kystverkets kulturminner i Berlevåg ble fullført i 2024.
- Slettnes fyr totalrenovert innvendig og utvendig, jfr. Trygg bevaring og helhetlig samlingsforvaltning.

Aktiv samhandling

Felles tiltak

Samarbeid med Kystverket

Kystverkmusea har hatt et godt samarbeid med Kystverket i Dokumentasjonsmalprosjektet og Fiskerihavnprosjektet. Det ble gjennomført dokumentasjonssamlinger sammen med etaten.

Publikumsforespørsler

Fagrådet får forespørsler fra folk som vil vite mer om fyr-, los- og havnehistorie. Mange ønsker informasjon om slektninger med tjenestetid i de tre tidligere etatene som nå utgjør Kystverket. Det er også forespørsler etter foto fra samlingene som er tilgjengelige for publikum på Digitalt Museum. Fagrådet svarer etter beste evne med støtte av tilgjengelige kilder.

Tiltak Lindesnes

- Besvart forespørsler fra etaten og privatpersoner om los, fyr og tåkelurer.
- Samarbeid med etaten i forhold til Dokumentasjonsmalprosjektet.

Tiltak Tungenes fyr

- Besvart henvendelser ang. los og loshistorie.
- Samarbeid med Kystverket om utvikling av VTS-simulator.

Tiltak Viti

- Bidratt med materiale i forbindelse med planlegging av tiltak på Halten og Kaura fyr.
- Samarbeid med Kystverket i utvikling av websiden "Digitale fyrstasjoner".
- Besvart henvendelser fra etaten og privatpersoner ang. Fyr-, havne- og fartøyhistorie.

Tiltak Museum Nord

- Besvart forespørsler fra etaten og privatpersoner om fyr- og havnehistorie.
- Samarbeid med ansatte fra Kystverket i Kabelvåg i forarbeidet til jubileumsutstillinga.
- av gjenstander.
- Omvisning i jubileumsutstilling i Kabelvåg for Kystverkets ansatte og for Kystverkets pensjonister.
- Dialog og befaring med Kystverket på gjenstandslager som skal tømmes.
- Deltagelse på samling i nettverket for fiskerihistorie og kystkultur, Stokmarknes 13.-15. november.

Tiltak Kystmuseene

- Besvart forespørsler fra etaten og privatpersoner om fyr- og havnehistorie.
- Det har vært samarbeid med Kystverket og Troms og Finnmark fylkeskommune i forbindelse med omfattende restaurering av Slettnes Fyr.
- Det er iverksatt et utviklingsarbeid med målsetting om at Slettnes fyr skal søke status som naturinformasjonssenter for Slettnes naturreservat. Tiltaket er forankret hos Statsforvalteren i Troms og Finnmark med ambisjon om å fremme en søknad til Miljøverndirektoratet i løpet av 2025.
- Det er utredet mulighet for at Slettnes fyr kan søke status som natur- og kystkulturell leirskole innenfor ordningen som Utdanningsdirektoratet forvalter. Dette følges opp i 2025.

Velkommen til Kjeungskjæret fyr

Kjeungskjæret fyr ble bygd i 1880. Fyrstasjonen er en av de mest karakteristiske sjømerkene langs norskekysten. Skjæret som fyret står på er så lite at det ikke synes ved høyvann, og hele fyrstasjonen er samlet i en bygning, et breitt atmosfærisk steinskrem som rager 25 meter.

Kjeungskjæret fyrstasjon ble oppført i 1887 i byg for Kystverket. Stasjonen ble bygget på Kjeungskjæret som er en halv øy i Skagerrak.

Stasjonen ble bygget på Kjeungskjæret, som er en halv øy i Skagerrak. Stasjonen ble bygget på Kjeungskjæret, som er en halv øy i Skagerrak.

Stasjonen ble bygget på Kjeungskjæret, som er en halv øy i Skagerrak. Stasjonen ble bygget på Kjeungskjæret, som er en halv øy i Skagerrak.

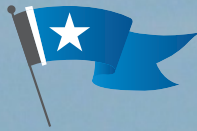
Stasjonen ble bygget på Kjeungskjæret, som er en halv øy i Skagerrak. Stasjonen ble bygget på Kjeungskjæret, som er en halv øy i Skagerrak.

Kystverket
Kystverket er et nasjonalt viktige kystforvaltning, sikkerhet og beredskap med stort fokus på sikkerhet.

Årshjul, gjennomførte møter og aktiviteter i 2024

NÅR	HVA	OM	HVOR
06.02.	Fagrådsmøte	Årsrapport/Handlingsplan	Oslo
07.-08.02.	Direktørmøte	Årsrapport 2023 Handlingsplan 2024/ Strategiplan/Søknad 2025	Oslo
02.03.	Utstillingsåpning	Fra Lys til mørke – kunstutstilling ifm Fresnel-jubileet	Kabelvåg
19.04.	Loskjøring	Gamle Oksøy	Oslofjorden
19.-21.04.	Norsk fyrforening	Landsmøte, Gamle Oksøy brukt til mottakelse og fjordtur.	Oslo
April	Prosjektavslutning	EØS-prosjektet "The Great Crane"	Gdansk
30.05.	Jubileumsutstilling	Om havnevesenets historie i Kabelvåg i 150 år	Kabelvåg
Juni	Tokt	Tokt på Skagerrak og Kattegatt i forbindelse med bokprosjekt	Skagerrak
	Utstillingsåpning	Fra Lys til mørke – kunstutstilling ifm Fresnel-jubileet	Lindesnes
19-21.07.	Deltagelse	Forbundet KYSTENs landsstevne	Bodø
12.-16.08.	Deltagelse og samarbeid	Arendalsuka	Arendal
21.07 til 04.08.	Tokt Gamle Oksøy	Dokumentasjon av fyrstasjoner	Bodø -Kristiansand
28-29.08.	Strategiplanmøte	Strategiplanarbeid, Halvårsrapportering. Status og prioritering. og Direktørmøte Besøk på Kystverkets beredskapsavdeling	Horten
31.08.	Hamneinspektøren	Arrangement i samband med 50 års markeringa av Kystverket.	Ålesund
21.09.	Dagsseminar	Dagsseminar med Norsk fyrforening	Skudeneshavn
09.-12.09.	Samling med Kystverket	Dialog og opplæring knyttet til dokumentasjon	Oksøy fyr
11-13.10	Årsmøte	Norsk forening for fartøyvern	Bodø
28-30.10.-15.11	Fagråd, Direktørmøte og utstillingsåpning	Handlingsplan/prosjekt-rapportering/ strategiplan og offisiell lansering av "Vern mot storhavet"	Ålesund
13.-15.11.	Nettverkssamling	Fiskeri- og kystmuseumsnettverket	Stokmarknes

KYSTVERKMUSEA

Lindesnes | Jæren | Sunnmøre | Lofoten | Finnmark

